

Eigen Krabbels

Maandblad van het Mannenkoor ZWK

Editie maart 2025

[ZWK WEBSITE](#)

[Wandelkringlied](#)

[Concerten](#)

Marianne Dekkers: “De komst van dirigent Simon de Paepe deed ledenaantal groeien”

Ze ziet er vele jaren jonger uit dan haar werkelijke leeftijd. Marianne Dekkers is dan ook de dynamische voorzitter van het West Brabants Symfonie Orkest (WBSO). Ze is gepokt en gemazeld in de muziek en gaf die hobby met succes door aan haar kinderen.

Zelf is ze al 42 jaar lid van haar favoriete vereniging, al kwam daar sinds enkele jaren een fusie bij te pas. Zelf kan je haar terugvinden in de klarinetsectie van haar orkest en met veel zin voor diplomatie leidt ze intussen tot ieders tevredenheid het West Brabants Symfonie Orkest, dat op 29 maart in Bergen-op-Zoom gastheer is voor ‘The Armed Man’, het werk van componist Karl Jenkins, dat op 5 april ook in DeSingel in Antwerpen wordt uitgevoerd in een organisatie van de ZWK.

Je komt zelf uit Roosendaal, maar jullie spelen in Bergen-op-Zoom. Ik denk dat je ons een stukje geschiedenis van het orkest verschuldigd bent.

Marianne Dekkers: “Ik denk dat er tussen deze twee gemeentes steeds een lichte vorm van gezonde rivaliteit bestond. Niets ergs, hoor! Momenteel krijgen we zelfs een gezamenlijk ziekenhuis voor Roosendaal en Bergen-op-Zoom.

Op gebied van muziek hadden we twee orkesten: één in elke gemeente. En zoals dat al eens gaat bij orkesten zijn er wel eens hoogtes en laagtes. In Bergen-op-Zoom hadden we het Symfonie orkest Jacob Olbrecht, dat al sinds 1953 bestond en vanaf 1983 bestond ook het Roosendaals Symfonie orkest. In een mindere periode van beide verenigingen besloten we al eens om samen op te treden. Zulke concerten werden een meevaller en langzamerhand traden we tijdens steeds meer uitvoeringen samen op. En zo kwam het dat we sinds 1 januari 2019 een fusie aangingen.”

Dat bracht allicht een aantal praktische problemen met zich mee?

“Zeker. We trokken naar de notaris om van twee besturen één te maken. Maar er waren natuurlijk ook twee dirigenten: Martyn Smits – intussen jullie gewaardeerde pianist – leidde het orkest van Roosendaal, terwijl Carlo Nabbe in Bergen-op-Zoom dirigeerde. Maar het was typisch voor Martyn dat hij het dirigeerstokje overdroeg aan Carlo. ‘Die man doet dat professioneel en ik wil niemands job afnemen, en dus trek ik me terug,’ was Smits’ argumentatie.

Om te repeteren bleken we in Roosendaal de beste condities te kunnen bieden en probleemloos rijden de mensen uit Bergen-op-Zoom sindsdien de 15 kilometers naar Roosendaal.”

Maar toch dienden zich nog wijzigingen aan...

“Wij werkten met een intussen groter geworden orkest prachtige uitvoeringen uit. Zo hadden we traditioneel ook onze Nieuwjaarsconcerten: eerst in Roosendaal, een week

later in Bergen-op-Zoom. Net voor dat eerste concert kwam Carlo totaal onverwachts met de melding dat hij ermee wilde stoppen. Verbijstering bij verschillende, zeker wat oudere leden. Hoe moest het nu verder?

Nagenoeg op hetzelfde moment vernamen we dat het Roosendaals Gemengd koor op het punt stond om ermee te stoppen en dat zij met Simon De Paepe over een schitterende dirigent beschikten. We hebben dan dadelijk met hem contact opgenomen, hij is met zijn ouders komen luisteren naar ons tweede Nieuwjaarsconcert. Lang heeft hij niet gearzeld om akkoord te gaan. De woensdag nadien werd officieel afscheid genomen van Carlo: een feestje en enkele bijhorende geschenken en een week later konden we Simon al voorstellen aan het orkest. En sinds januari 2023 is hij onze vaste dirigent.”

De overgang verliep probleemloos?

“Absoluut. Dat ging dadelijk uitstekend. Zelfs de iets oudere leden, die aanvankelijk wat sceptisch stonden tegenover zijn komst, zijn allemaal gebleven. En nu willen wij hem niet meer kwijt!

Je zag dadelijk dat hij een deskundige was, die op muzikaal gebied van alles op de hoogte was, die wist hoe je aan partituren geraakte, maar hij is ook iemand die aardig, vriendelijk en grappig is. Zijn capaciteiten en zijn achtergrond waren genoegzaam bekend. Het feit dat hij nog behoorlijk jong was, heeft niet meegespeeld, want je zag dat hij over een natuurlijk overwicht beschikte.

Weet je dat we sinds de komst van Simon een toename van het aantal leden kenden? Met zijn reputatie trekt hij mensen aan.”

Wat was jouw weg in het orkest?

“Ik speelde in mijn vrije tijd een beetje piano. Mijn kinderen volgden ook een muzikale opleiding. Mijn dochter speelde aanvankelijk dwarsfluit en zij is een beetje in mijn voetsporen getreden: ze is nu voorzitter van een harmonie orkest in Amstelveen en speelt er piccolo. Maar het is door mijn zoon dat ik eigenlijk een andere richting ben ingeslagen. Hij begon met klarinet spelen en ik vond dat zo'n mooie klank, dat ik samen met hem lessen ben beginnen volgen. Ik speelde toen ook in een harmonie

orkest, maar je kon in klarinet van de C-categorie opklimmen naar de A-categorie in een harmonie orkest en daar wilde ik bij geraken, want zij speelden wel heel leuke muziekstukken. Daar ben ik dus in geslaagd. Later ben ik klarinet gaan spelen in het Jacob Olbrecht symfonie orkest.”

Hoeveel leden telt het West Brabants Symfonie Orkest intussen?

“Normaal gezien hebben we 45 eigen leden, maar om de twee weken krijgen we versterking van een 20-tal bijkomende leden. Koperblazers komen immers niet veel voor in een harmonie orkest. Maar bij concerten zoals ‘The Armed Man’ hebben wij hen en een aantal slagwerkers nodig. Wij beschikken over heelder lijsten van mogelijke invallers voor die gelegenheid. Als compensatie moeten zij slechts de helft van het lidgeld betalen

Weet je dat ons oudste lid een violist is van 92 jaar, terwijl we onlangs ook een 25-jarige vrouw mochten opnemen in onze ledenlijst.”

Op welke manier trachten jullie aan nieuwe leden te geraken?

“Mag ik hier eerst een kritische noot plaatsen? In Roosendaal wordt er op alles wat met muziek te maken heeft, bezuinigd. In Bergen-op-Zoom bestaat er nog wel een muziekschool. Vroeger kon je in zulke scholen liedjes zingen en muzieknoden leren. Na drie jaar kreeg je dan een diploma en kon je een instrument kiezen. Het algemeen vormend muziekonderwijs werd afgeschaft, met als gevolg dat muzieklessen krijgen heel duur werd, in tegenstelling tot in België. En dan nog een muziekinstrument bespelen. Het kost geld en er is tevens een aanwezigheidsverplichting.”

Tot voor kort hadden jullie wel een stevig orkest, maar geen koor...

“Op een bepaald moment kreeg ik van Martyn en Simon te horen dat ze ‘Jenkins’ wilden spelen. ‘Prachtig,’ antwoordde ik, want ik kende zijn muziek al wel. Toen lieten ze verstaan dat ze over een heel groot koor wilden beschikken. Het was dus kwestie om met vele mensen samen te werken. We polsten bij bestaande koren met de vraag of ze het zagen zitten om in een ‘projectkoor’ te stappen.

Wij kregen er ontzettend snel reactie op. Niet alleen van bestaande koren. Het ging al snel van 20 geïnteresseerden naar 70 zangers in maart 2024. Ze kwamen uit Essen, Bergen-op-Zoom, Roosendaal en zelfs Zeeland. We hebben toen een ruimte gezocht om dit internationale gezelschap samen te brengen en op 7 november 2024 zijn ze een eerste keer komen repeteren onder leiding van Simon en Nadia Rutkovska als begeleidende pianiste.

Sindsdien repeteren we één keer per week en iedereen vindt het leuk. Bij een gemengd koor heb je wel het fenomeen dat er veel meer vrouwen interesse hebben om te zingen. Maar daardoor hebben we een mannenkoor als de Zingende Wandelkring nodig.” *(lacht)*

In DeSingel is de zaal met 980 zitjes zo goed als uitverkocht, hoe zit het met de publieke belangstelling in Bergen-op-Zoom?

“Ik ben op dat gebied wel een tikkeltje jaloers op jullie. Wij hebben een grote ruimte met plaats voor 600 aanwezigen en tot hiertoe hebben we nog maar een 300-tal kaarten verkocht. Maar geen paniek: tussen 1 en 4 maart wordt hier het carnaval duchtig gevierd en dus gaat alle aandacht daar naartoe. Pas nadien gaan we ‘volle bak’ voor de propaganda van de orkestuitvoering. Ik heb op 11 maart een reportage voorzien voor de regionale tv-zender Zuid-West en ook de kranten leveren nog publiciteit nà het carnaval. Wij hebben gewoonlijk ook een aantal mensen die pas in de laatste week boeken. Dat komt dus wel in orde. In het orkest spelen ook mensen uit Essen mee. Dus ook volk uit die omgeving!”

Hoe proberen jullie b.v. een jeugdig publiek aan te trekken?

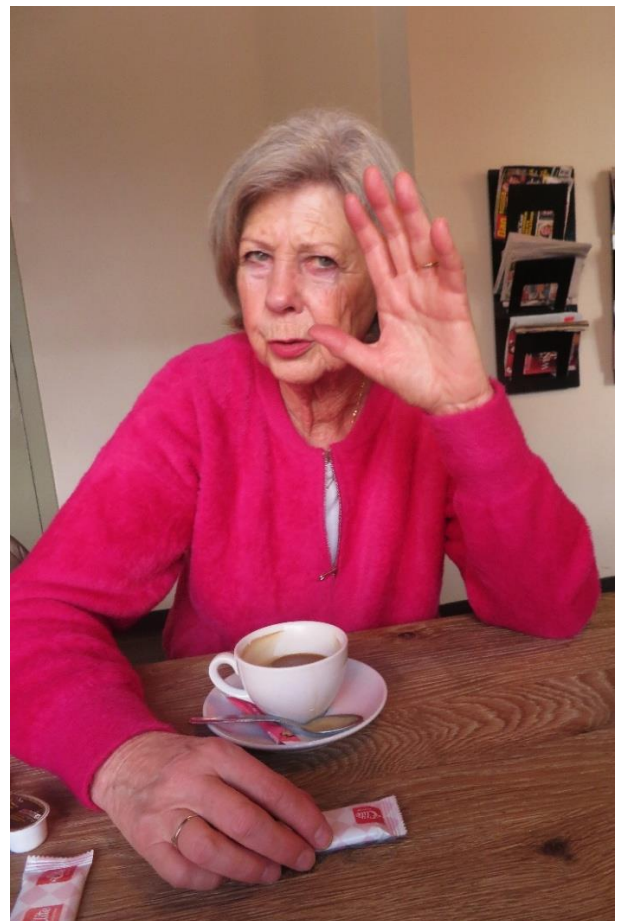
“Wij hebben al verschillende dingen uitgeprobeerd via b.v. de afdeling Beeldende Kunsten in Roosendaal. In Bergen-op-Zoom hebben we voor het Nieuwjaarsconcert fantastisch samengewerkt met IWAZ, een bekende kunstenaar. De kinderen konden dingen boetsen en schilderen geïnspireerd door de muziek. Soms kreeg het publiek bijgevolg beelden op een groot scherm in de achtergrond, waarop te zien was wat de kinderen maakten of wat ze bedacht hadden. We lieten ze ook al eens dozen op mekaar stapelen, we betrokken balletdansers in muziekstukken. Dat zijn andere dingen dan hetgeen je gewoon bent van een orkest.

Maar we hebben ook muziek gespeeld ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de St.-Josephkerk. We brachten dan wel muziek die de mensen leuk vonden en in een bomvolle kerk ben ik ervan overtuigd dat er ook aanwezigen opduiken, die dit soort muziek wel mooi vinden en er actief aan willen meewerken.”

Wat hebben jullie nog voor de toekomst voorzien?

“Simon vindt wel elke keer iets anders. In oktober 2025 hebben we een concert dat volledig aan Beethoven gewijd is, met o.a. het Egmont-verhaal waarbij tegelijkertijd met de muziek een verteller de geschiedenis van Egmont vertelt. Er zijn onze twee traditionele Nieuwjaarsconcerten. In het voorjaar 2026 komt er zeker ook een concert, maar we moeten ons nog even bezinnen wat het gaat worden.

En in 2027 wil Simon in Antwerpen met verschillende orkesten en koren de Rubenscantate brengen ter gelegenheid van het Rubensjaar. Weer een ambitieuze uitdaging! Maar weet je dat bij ons alle voorstellen langs een muziekcommissie passeren om te oordelen of dat voor ons haalbaar is? We willen ook graag optredens waarmee we de jeugd kunnen enthousiasmeren. En zelf zou ik ook een concert willen bijwonen, waarop Simon de piano bespeelt, want dat kan hij ook ontzettend goed. Maar ik weet niet of dat goed komt: Simon als pianist én als dirigent!” *(lacht)*

Volgende koren zingen ook mee in ‘The armed man’

Piuskoor - Hoogstraten

Het Piuskoor Hoogstraten is sinds vele jaren actief in het Noorderkempens culturele landschap en ver daarbuiten. Opgericht als een gregoriaans mannenkoor in 1940 smolt het onder impuls van Jos Bruurs in 1961 samen met het plaatselijk jeugd- en vrouwenkoor.

Het koor is uitgegroeid tot een gemengde groep enthousiaste en gepassioneerde zangers. Gedurende tientallen jaren werd gebouwd aan een hoogstaand repertorium met een mooie homogene koorklank. Bij de laatste deelname aan het Provinciaal koortoernooi werd dit door de jury erg gewaardeerd met het resultaat ‘eerste afdeling met grote onderscheiding’.

Sinds 2015 staat het onder de dynamische leiding van Kaat Vissenberg en concerteert met een repertorium van de grote klassieke werken maar ook met koorwerken en arrangementen van hedendaagse componisten.

Piuskoor Hoogstraten brengt verschillende concerten per jaar, zowel in Hoogstraten als op verplaatsing. In 2019 bracht het Piuskoor reeds ‘The Armed Man’ als totaalspektakel met een beeldprojectie op maat gemaakt. Het koor ontving hiervoor de Cultuurprijs van de stad Hoogstraten.

Vox Grata - Zwijndrecht

Het vocaal ensemble Vox Grata werd opgericht in 2022 als projectkoor met als doel dirigent en koorzangers samen te brengen om mooie concerten te brengen in een professioneel kader.

Vox Grata zette haar eerste stappen tijdens de muster van 'The Order of the Fleur de Lys' en de huwelijksviering van Tom & Michael.

Voor haar eerste grote eigen project 'OH BOY!' zocht Vox Grata de kerstsfeer op.

Vervolgens liet het ensemble zich onderdompelen in de bruisende jaren '20, in New York en Berlijn met 'Foxy's Bar'.

Tijdens het derde concert: 'BOUMi' bewandelde Vox Grata de paden van het Franse chanson.

Nu sluit Vox Grata aan bij dit prachtig project: 'The Armed Man'.

Het ensemble is steeds op zoek naar nieuwe uitdagingen.

Onder de deskundige leiding van dirigente An Janssens wisselen we graag a capella stukken en instrumentaal begeleide werken af.

Ook staan we open om mee te werken aan andere projecten.

Academiemoor Beveren

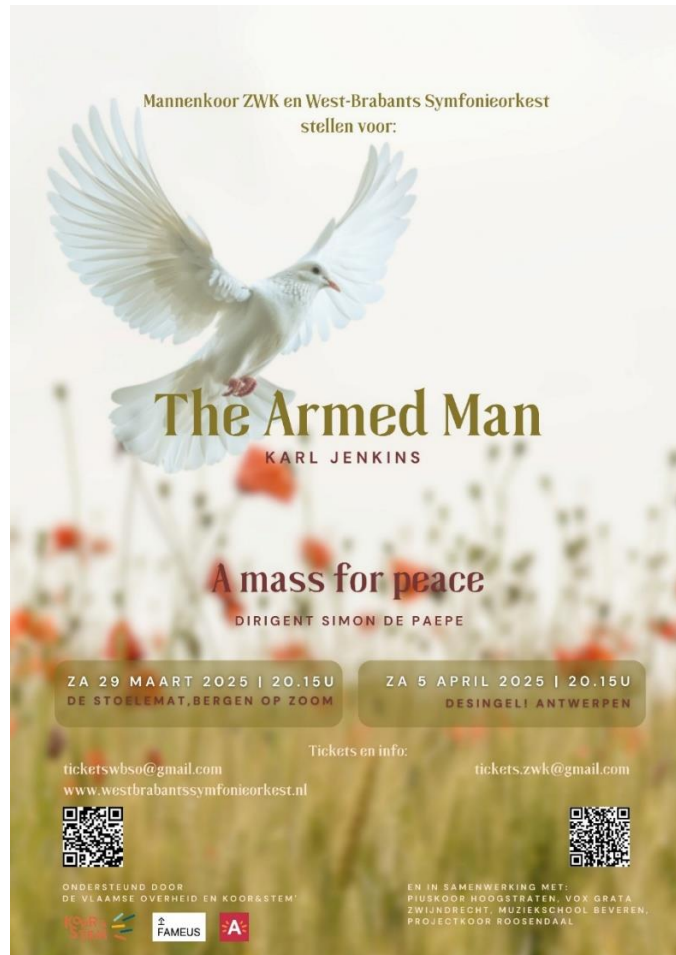

Het Academiemoor is verbonden aan Kunstacademie Beveren- Kruibeke- Zwijndrecht en biedt aan de leerlingen het vak groepsmuzeren vocaal. Vrije leerlingen kunnen hierbij aansluiten.

Elke jaar brengt het Academiemoor een kerst- of nieuwjaarsconcert en een lenteconcert, met een breed scala aan muziekstijlen. Van klassieke componisten als Mendelssohn tot de eigentijdse muziek van Raymond van het Groenewoud of de Argentijnse Misa Criolla en Ierse Shanty's.

Daarnaast neemt het koor graag deel aan bijzondere projecten, zoals de musical Boccaccio en een weekend VOLkoren in Middelburg. Onder de bezielende leiding van An Janssens zet het koor zich dit jaar in voor een uitvoering van The Armed Man.

Hoe kaarten bekomen voor het concert **THE ARMED MAN ?**

Met dit concert willen wij, ZWK'ers, en alle hierboven besproken deelnemers een krachtig statement brengen tegen de oorlog en vóór de vrede.

Wens je net zoals de reeds 900 ingetekenden om ook te komen luisteren, wees dan snel om er als allerlaatste nog bij te zijn op 5 april 2025. Maak gebruik van de onderstaande link:

<https://desingel.be/nl/programma/ook-in-de-singel/the-armed-man-karl-jenkins>

Heb je pech gehad dat onze zitjes al bezet zijn. Waag dan nog uw kans via .
<https://ticketkantoor.nl/shop/jenkins>, voor de editie in Bergen op Zoom, De Stoelemat, Westersingel 40, op zaterdag 29 maart 2025 om 20u15.

Tot op ons concert Wij en alle deelnemers kijken er al vurig naar uit.

... et in terra pax

‘Als teken van die vrede geven wij elkaar de hand en wensen wij elkaar de vrede toe.’

Peace in the Middle East, denk ik dan vaak bij mezelf en soms enigszins luidop.

Want ‘elkaar’ dat gaat nog.

Maar die Middle East!

Sinds de stichting van de staat Israël in 1948, en zelfs daarvoor, zat het daar in die regio constant bovenarms op en het einde is nog niet in zicht.

En dan hebben we het niet over die andere conflicten die na de Tweede

Wereldoorlog, toen we dachten dat we nu eindelijk onze les geleerd hadden, de aandeelhouders van de wapenindustrie een flinke stuiver opleverden.

Om uw geheugen op te frissen of om de gaten te vullen, geven we een shortlist.

De oorlog in Korea, begonnen in 1950 en die officieel niet eens afgelopen is.

De uiterst moorddadige Algerijnse Onafhankelijkheidsoorlog – ik sprak ooit met een ‘ancien combattant’ – die de hypocriete Fransen nog altijd ‘les événements d’Algérie’ noemen.

De eindeloos aanslepende oorlog in Vietnam die elke dag onze tv-journaals vulde, eerst in zwart-wit en later in kleur, en die (ook) eindigde omdat de Amerikaanse kijkers het beu werden dag na dag hun kinderen op het scherm te zien sterven.

Make Love, Not War zong John Lennon en hij kroop met zijn Yoko Ono in bed om te demonstreren hoe dat werkt. Lange haren, ongewassen kleren in alle tinten van de regenboog, sandalen, vooral veel snuiven, op de gitaar tokkelen, ongeremde seks en voor de rest op je luie kont zitten en de bloemetjes buiten zetten, met deze ingrediënten zou het altijd vrede zijn. Dat dachten toch de hippies van de flowerpower terwijl ze hun oproepingsbrief voor Vietnam verbrandden.

Van de drie Golfoorlogen – al houden sommigen het bij twee omdat die tussen Irak en Iran ‘maar’ een ‘plaatselijk’ conflict was (al vind ik een half miljoen slachtoffers, niet bepaald een peulschil) – lagen we niet wakker, wel van die vervelende schommelingen van de prijzen ‘aan de pomp’.

Van de Koude Oorlog zijn we allemaal getuige geweest al heeft niemand, in onze contreien toch niet, er een schrammetje aan overgehouden.

Meer dan eens lag die wel aan de basis van de hierboven vermelde conflicten.

Maar zolang die niet voor overlast zorgden, leerden we er mee leven.

‘Als het zo verder gaat, komt er nog oorlog van’.

Ja, dat zeiden de mensen wel eens.

Ze hadden er zelfs al een woord voor: Derde Wereldoorlog.

Die zou zeker binnen de kortste keren beslecht zijn, want 'als de bom valt, is het met ons toch gedaan!' En ze dommelden verder in, onwetend van het feit dat het in oktober 1962, tijdens de Cubacrisis, geen haar scheelde of het was zover.

Geen haar! Andere near hits hebben ze wijselijk niet aan onze neus gehangen.

Opluchting alom na de Val van de Muur, maar de euforie was nog niet weggeëbd of ze begonnen in de Balkan elkaar genocidegewijs de kop in te slaan.

(Srebrenica, weet u nog?)

De hele wereld stond erbij en keek ernaar tot Bill Clinton het schaamrood op de wangen kreeg en schuldigen en onschuldigen – collateral damage is de naam – op een lading bommen trakteerde.

Pas als het geweld wat dichterbij komt, houden we ons hart vast.

In 2015 en 2016 wisten we even niet waar we het hadden.

Bommen in Parijs, bommen in Brussel!

Het zag er een hele poos net echt uit met boots on the ground in de grote steden en met een scheef oog kijken naar huidskleur en hoofddoek van de passanten.

Ergens in Rusland werden ondertussen die boots opgeblonken en kreeg het land Oekraïne een prominente plaats in onze media.

We hoopten dat het allemaal wel zou overwaaien, maar de bewijzen vlogen ons om de oren en wie al eens een boek over Poetin had gelezen, wist dat het vroeg of laat zou gebeuren. En het gebeurde, op 24 februari 2022.

Massa's vluchtelingen leerden ons dat het deze keer geen ver-van-mijn-bedshow zou blijven. Dat de wind uit het oosten wel eens zou kunnen aanwakkeren tot een vernietigende storm in het westen.

Eindelijk hebben de media ook Oost-Congo ontdekt. Daar is al enkele decennia – goed voor een vermelding in Guinness World Records – een oorlog aan de gang.

Kostprijs: 7 miljoen mensenlevens sinds het uitbreken van het conflict in 1998.

Meerwaarde: enorme winsten voor o.a. Belgische bedrijven en de smartphone waarmee u misschien dit artikel leest.

Maar zolang de kassa rinkelt, houden we ons hier niet bezig met stammentwisten.

De Europese Unie, in beginsel een vredesproject, heeft voorlopig andere kopzorgen.

Met dank aan de Amerikanen – trek uw plan! – zal die toch uit haar schelp moeten kruipen.

Al dat wapengeweld, we doen er natuurlijk ook ons profijt mee.

(Tijdens een missie voor Artsen Zonder Grenzen in Sarajevo werd de bekende arts Réginald Moreels onder vuur genomen met bijna fatale afloop. De kogels waren

...made in Belgium. Cynisch, want in diezelfde stad werd in 1914 het startschot voor de Eerste Wereldoorlog gegeven met, jawel, een Belgisch pistool.)

Oorlogen. Historici hebben er hun handen vol mee en ze zijn ideale onderwerpen voor de plastische kunsten, films, documentaires, boeken, series en games.

En voor de muziek.

Componisten met naam en faam componeerden werken waarin de wapens, vooral vertolkt door koper en slagwerk, het publiek in vervoering moeten brengen.

In uitvoeringen op cd hoort men in de slotakkoorden van de *Ouverture 1812* van Tsjajkovski soms het gebulder van heuse kanonnen.

De *Missa in tempore belli* – een mis in oorlogstijd – is één van de mooiste missen van Haydn. Voor de inwijding van de nieuwe kathedraal van Coventry – in 1940 zwaar gehavend door Duitse bommen – schreef Benjamin Britten zijn schitterend *War Requiem*.

Zijn landgenoot Karl Jenkins componeerde *The Armed Man: A Mass for Peace*.

Je kan tegenwoordig geen lid van om het even welk koor waar ook in Vlaanderen of daarbuiten tegen het lijf lopen, of het begint prompt over dat werk te praten.

Het moet dus wel een succesnummer zijn.

Nu is ook de ZWK op de trein gestapt, samen met tal van andere passagiers.

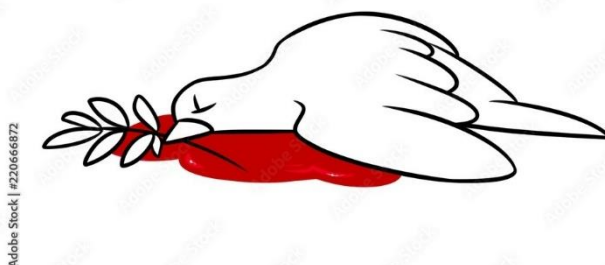
De initiatiefnemers formuleren hun opzet o.a. als volgt:

Met dit concert willen we een krachtig statement brengen tegen de oorlog en vóór de vrede.

En: ... *in de opbouw van 'The Armed Man' wordt hoorbaar dat oorlog overal is en van alle tijden.*

Zo'n statement mag de toehoorders dan al naar de zevende hemel loodsen, na het applaus kunnen ze zich beter voorbereiden op de hel en wordt het, vrees ik, eerder 'overal en van alle tijden'.

*Better is peace than always war,
And better is peace than evermore war.*

Het klinkt allemaal heel aandoenlijk, maar elke dag wordt wel ergens de vredesduif bedreigd of de nek omgewrongen. Hebben, tussen haakjes, de organisatoren de bui zien aankomen en dan maar een simpele duif geafficheerd die haar vredessymbool, de olijftak, opgevreten heeft?

(Een bedenking: waarom altijd en eeuwig die inflatoire duif?)

Daar kunnen alleen nog cartoonisten hun voordeel mee doen.)

Bij wijze van afsluiten: de ZWK en de vrede

Ook de ZWK heeft altijd geijverd voor de vrede.

Muziek verzacht de zeden en kan een stap naar vrede zijn.

En zich wreken op wie die verstoord heeft, is niet netjes.

Na de Tweede Wereldoorlog bleef de Kring niet bij de pakken zitten en rookte de vredespijp met de verliezers van het conflict dat net achter de rug was.

Een koor uit Aken mocht daarvan de vruchten plukken.

Er werd een beetje heen en weer gereisd en dat gebeurde ook in het voorjaar van 1950. Een verslag van die trip verscheen in Eigen Krabbels nr 159 van mei 1950.

Een fragment:

VECHTERS VOOR DE VREDE

‘... maar slaat met de daad als met de vuist!...’

Onder impuls van Katholieke Eenheid is de W.K. naar Aken afgereisd.

Als diplomaten in dienst van de vrede, om de broederhand te reiken, niet alleen aan de Duitse katholieken, maar aan de brede massa van het Duitse volk. Om dat volk te melden dat in Vlaanderen de haat overwonnen is, dat wat in de voorbije jaren door ons en door hen geleden is geworden, thans moet wegschemeren in de verre horizon der herinnering, om daar te blijven leven als een onzichtbare band van samen geleden ellende, samen geleden droefenis.

Wat ons een Duitse bezetting ook heeft aangedaan, ook in hùn hart leeft de verschrikking van een totale oorlog, die voor geen volk ter wereld zo verschrikkelijk, zo wanhopig was als de voorbije oorlog. Een oorlog die niet door een volk was gewild, maar enkel door machtswellust van Staten.

Daarom hebben wij ons in de strijd geworpen, één in het gelid van de katholieke eenheid, om mee te helpen een nieuw Duitsland, een nieuwe wereld te bouwen, waarin alle volkeren broeders zullen zijn, overtuigd van hun sublieme menselijke waarde. Om te beletten dat het vreselijke monster dezer eeuw, de Staat, opnieuw de beslissende factor worden zou over het lot der volkeren.

Met die idee bezielde hebben wij ons naar Aken begeven op zaterdag 22 april 1950, onze jongere broers achterna die vrijdag, langs een omweg, hetzelfde doel kozen.

Onze bagage was wellicht een tikje te groot voor onze zeer korte trip, maar de moeders wilden het zo en in geen hart leeft zo het besef van de vrede als in het hart van onze moeders. Wij klagen erover dat het oude Europa kraakt in zijn voegen.

Zij bouwen het sterke Europa van morgen. Het laatste bolwerk...

Einde fragment met een nabeschuiving.

De auteur neemt wel een zeer kwaadwillig loopje met de geschiedenis.

Een oorlog die niet door een volk was gewild, maar enkel door machtswellust van Staten. Vervang 'was' door 'is' en dan is deze zin bijna letterlijk geplukt uit *Mein Kampf*, de bijbel van een zekere Hitler.

Die auteur?

Joz Van Grieken

Van Grieken?

Wel, wel, wat een toeval.

Advertentie

Johan Van Asch

Verzekeringsmakelaar

Lid FVF Federatie voor Verzekerings- en Financiële tussenpersonen **FSMA**
11081A

Gsm 0479 98 10 65 ***Verzekeraar van het Radeske***
Ondernemingsnummer 0525.898.564
Agentschaphouder Baloise Insurance en Euromex

Je Makelaar
Je beste
Verzekering

Weet je dat...

...er opnieuw op de poef kan gedronken worden in ons lokaaltje, want een strenge rentmeester inde prompt alle achterstallige bedragen.

...onze vrienden Luc en zijn Sabine niet altijd op het podium staan bij Bart Peeters, maar dat ze zich gedurende twee lange weekends in maart vrolijk bezig houden met 'Poezenvlees' (tja!) in een zaal in Brecht.

...dat onze dirigent Johan Clerckx lovende woorden ontving voor zijn organisatie bij het plaatsen van alle koorleden in de repetitieruimte op 'de' Luchtbal.

...opmerking van hoofdirigent Simon De Paepe: "Sopranen, als de persoon naast jou iets anders zingt als jij, dan is er maar één conclusie: ofwel zing jij fout, ofwel jouw buur!"

...nog een opmerking over de uitspraak van het Engels: "Tja, het schijnt dat het Engels ontstaan is bij de monniken van een Westvlaamse abdij!"

...koorlid Eddy VdD zijn identiteitskaart moest tonen op zijn verjaardag. Reden? Voordien had hij zich bij de Zolderzangers steeds voorgedaan alsof hij jarig was bij elk optreden.

...ons koor enkele deelnames aan de zondagsmissen in de H.-Geest moet verplaatsen om soms 'rare' redenen: krokusvakantie, wegens de dag na ons concert, de dag van de eerste communie...

...we verschillende reacties kregen bij de vraag naar 'oude' Eigen Krabbels. Alle exemplaren zouden zijn terug te vinden in de Erfgoedbibliotheek Conscience op het Antwerpse Conscienceplein. Al zou er wel een probleem kunnen ontstaan om vroegere edities terug te vinden, die Staf Bontenakel verdeelde onder zijn zonen.

...een meesterwerk van Jacob Jordaens ('De aanstelling van Petrus als opperleider van de Kerk') momenteel wordt gerestaureerd in de lokalen van het Snyders- & Rockoxhuis in de Keizerstraat in Antwerpen. De restauratie kan bekeken worden door het publiek op donderdag, vrijdag en één dag van het weekeinde (vooraf reserveren), alvorens het eind 2025 opnieuw op zijn originele plaats terecht komt in de Sint-Jacobskerk In Antwerpen.

...je op 23 maart om 15u terecht kan in de Begijnhofkerk (Rodestraat 39) in Antwerpen, want daar geeft Red Herring een concert met Engelse muziek uit de 17de en 18de eeuw via de specialisten Nigel North en Patrick Denecker.

...wie niet op ons concert aanwezig is in Bergen-op-Zoom ook nog terecht kan in DeSingel op 29 maart om 20u voor de uitvoering van het Requiem van Mozart door onze vrienden van de Chorale.

...we ook onze vrienden niet vergeten, zoals Guido Bontenakel (WZC Groene Veld, Spoorweglaan 3, Wilrijk, 0478/294852), Guido Davidson (WZC De Pelikaan, K. 173, Deurne, 03/3604015) en Ivo Peeters (WZC Cantershof, K. 224, Hove, 0485/189596).

Personalia ...

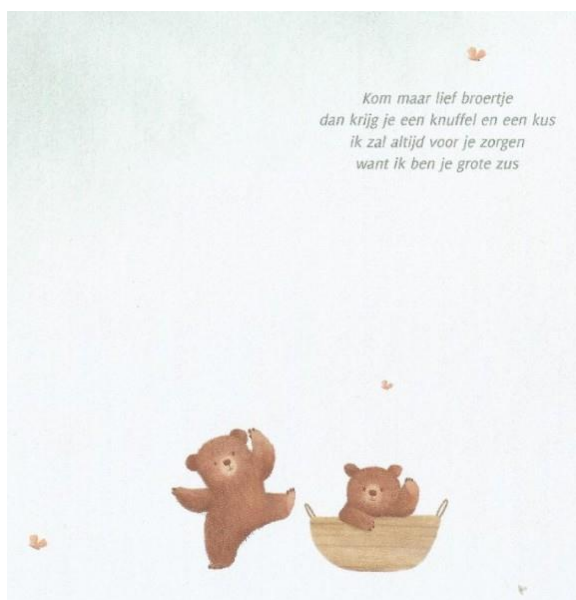
Geboorte :

JEF

Op 19 februari werd Jef Mertens geboren, de eerste kleinzoon van ons lid Guido Mertens en het broertje van zijn trotse zus Marie.

Vader Tom Mertens en moeder Lies Van de Poel zagen een mooie, lieve boreling geboren worden van 3,476 gram en 50,5 cm groot.

Onze hartelijke felicitaties aan de ganse familie.

Overlijdens : ... Hilde Van den Eynde (° 1963 - † 12/02/2025)

Er zijn zo van die journalisten van wie men alle artikels leest, ongeacht het onderwerp. Hilde was zo iemand. Gek, want zij liet vooral haar licht schijnen over een materie die ik met veel zwoegen en zweten, en dan nog, onder de knie kreeg: exacte wetenschappen. Misschien kwam dat omdat mijn Norbertus - leraars (dappere autodidacten, dat wel,) er doorgaans ook niet veel van bakten en mij dan maar links lieten liggen.

Was ik er gewoon te dom voor of had iemand met het talent van Hilde me laten uitkijken naar de lessen biologie, fysica, scheikunde en dat soort, destijds, vreselijke begrippen?

Op woensdag 12 februari overleed Hilde, zus van ZWK-lid Jan. Onder de titel 'Ik geloof niet in God, maar ik mis hem wel' bracht Karel Verhoeven, hoofdredacteur van de krant De Standaard, een fijne hommage aan zijn wetenschapsredactrice.

Een paar uittreksels:

Hilde bracht vaak complexe wetenschap naar een groter publiek. Ze huiverde voor versimpeling, typisch journalistieke grootspraak, snelle koppen die hoge ogen gooien.

Felle discussies kon ze voeren met chefs en nieuwsmanagers die dachten dat ze Hilde de arm konden omwringen om iets tot nieuws te verklaren dat die status niet verdient. "Als er een planetoïde op onze aarde afkomt en de mensen slaan in paniek omdat de wereld zal vergaan, dan kunnen wij eens fijntjes uitleggen waarom onze lezers gerust mogen gaan slapen", legde ze in datzelfde interview uit. "Omdat die planetoïde maar zo groot of zo klein is en omdat een inslag maar zoveel of zo weinig schade zou opleveren. Wetenschap neemt schrik weg en bijgeloof. Mensen daarvan bevrijden, dat is toch prachtig."

Ze nam dat vreemde nieuwe coronavirus al heel vroeg erg serieus, "China houdt adem in voor mysterieus marktvirus", met als bovenkop "informatie blijft voorlopig beperkt tot lokale media". Dat was op 7 januari 2020. We zouden uiteindelijk op 18 maart 2020 in lockdown gaan.

Over haar kanker schreef ze één keer. Iets weerbarstigs, want zo was ze. Dat niet alles narigheid is aan ziek zijn, achteraf bekeken, wanneer je alle ellende hebt verdrongen. Ze kreeg haar diagnose in het najaar van 2006 en zou eerst drie maanden ziek zijn. Het werden twaalf maanden ziekte, en uiteindelijk twee decennia met medisch gedoe. Fijn was dat niet, maar ze onderging het zonder veel morren.

"Ik geloof niet in God, maar ik mis hem wel", bekende ze aan de lezer toen ze zes maanden lang onderzoek deed naar religie in België. Een antropologisch onderzoek was dat. Ze was nieuwsgierig naar wat mensen eruit halen. Welke fraaie effecten religie kan hebben, hoe de rituelen mensen kunnen verbinden. Zelf belemmerde haar ratio haar om te geloven, "al denk ik dat het me makkelijker zou vallen om met tegenslag om te gaan, indien ik geloofde dat er een hoger doel is en een leven na de dood".

... **Walter De Graeve** (°31-08-1936 - † 25/02/2025)

De jongere broer van ex-Wandelkringer Mon De Graeve was zelf een ZWK'er en de nonkel van de leden Guido, Dirk en Luc De Graeve. Hij overleed op 88-jarige leeftijd.

Walter, bij benadering

Midden jaren vijftig.

Mijn eerste ontmoeting met Walter.

Hij zong al bij 'de mannen'.

Toen was hij weg.

Zonder veel woorden, zoals het een zanger betaamt.

Studeren ging voor.

Het werd een vlot parcours.

Onderscheiding dat stond vast, zei hij

Voor minder dan grote of grootste ging hij niet.

Dan zijn comeback op het podium,
in een spin-off zoals men zegt.

Een paar zangers, onder Italiaanse naam,
en liedjes voor een breed publiek.

Na afloop op een straathoek
hield hij met mij vaak middernachtelijke gesprekken.
Geen koetjes en kalfjes, bij voorkeur over politiek.
En menig keer ging zijn discours mijn petje ruim te boven.

Ergens in de jaren zestig schreef hij,
op vraag van ene Janssen, jawel, die van de pillen
over wat ons misschien te wachten stond.
En nam daarmee in snelheid
de bollebozen van de Club van Rome.
En toen, van de ene op de andere dag,
verdween Walter zomaar uit beeld.

Jaren later.
In de bibliotheek een oudere man die kranten las.
Ja, hij was het.
En ja, ik was het.
Hij met die baard.
Misschien had ik hem daarvoor niet eens herkend!

De volgende keren was er geen twijfel meer.
Zo nu en dan een praatje.

Zijn stem een erfdeel van zijn vader.
Heel even weer een echo uit oude tijden.
De toestand van het land, bij uitbreiding die van de wereld.
Zo nu en dan de koetjes en de kalfjes.
Zeg Walter, kent ge die en die nog?
Soms met een schouderophalen 'ja'.
Die schimmen uit het verleden,
laat ze maar schimmen blijven.
En toch, 'de leider', als die sterft, geef dan een teken.

Men vroeg me eens 'Kent gij die man?'.
Maar de haan hoefde niet één maal te kraaien.
Want.
Een vriend van alleman was hij echt niet.
Ook uit een doosje kwam hij niet (meer).
Al woonden we op een boogscheut van elkaar,
een pijl werd nimmer afgevuurd.
Zijn vrolijkheid die zelden heel uitbundig was,
leek stilaan opgedroogd.

En ook zijn liefde voor het boek?
Nee, nee, wat ongelezen bij hem thuis lag,
daar zou hij eindelijk aan beginnen.

Dan enkele maanden geleden.
Onze laatste ontmoeting.
Zijn laatste houvast,
een winkelwagen van de super.

Enkele dagen geleden.
Zijn foto op mijn scherm (zijn naam verkeerd gespeld).
Plots lag een stuk verleden voor me bloot.

Ach Walter.
Ik weet dat het weer voer voor een palaver is.
Maar als de tranen vloeien,
krijgt iedereen beslist een grootste onderscheiding.
Enfin, toch bij benadering.

Onze voorbije periode ...

Zondag 2 februari 2025

H. Geest – 4^e zondag vh jaar

In de nabije toekomst

Zaterdag 29 maart 2025 20u00 Bergen op Zoom

De Stoelemat
Westersingel 40
4611 HV Bergen op Zoom

Organisatie : West-Brabants
Symfonie Orkest

THE ARMED MAN

A Mass for Peace – Karl Jenkins

**Zaterdag 5 april
2025 20u15**

Antwerpen - DeSingel

DeSingel,
Desguinlei 25,
2018 Antwerpen

Organisatie : **Z W K**

Zondag 13 april 2025 – 10u30

H. Geest – Palmzondag

Donderdag 17 april 2025 – 19u00

H. Geest – Witte Donderdag

Vrijdag 18 april 2025 – 19u00

H. Geest – Goede Vrijdag

Zondag 11 mei 2025 – 10u30

H. Geest – 4^e Paaszondag

Werkten mee aan dit nummer:

Luc Korthoutd, Marianne Dekkers, Johan Clerckx, Guido De Graeve, Frans Switsers, Jenny Backx, Tony Ah Munn, Luc Deumens, Ludo Engelen, Rik Neel, Guido Mertens, Martyn Smits, Marcel Coppens (v.u.).

